

ORZECZNICTWO TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO ZBIÓR URZĘDOWY

Seria B

Warszawa, dnia 9 grudnia 2016 r.

Pozycja 528

POSTANOWIENIE

z dnia 19 października 2016 r.

Sygn. akt Ts 120/16

Trybunał Konstytucyjny w składzie:

Piotr Tuleja

po wstępnym rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym skargi konstytucyjnej Sp. z o.o. w sprawie zgodności:

- 1) art. 48 ust. 1 ustawy z dnia 1 sierpnia 1997 r. o Trybunale Konstytucyjnym (Dz. U. Nr 102, poz. 643, ze zm.),
 - 2) art. 66 ust. 1 ustawy z dnia 25 czerwca 2015 r. o Trybunale Konstytucyjnym (Dz. U. z 2016 r. poz. 293)
- z art. 77 ust. 2 i art. 79 ust. 1 w zw. z art. 45 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej,

p o s t a n a w i a:

odmówić nadania dalszego biegu skardze konstytucyjnej.

UZASADNIENIE

W skardze konstytucyjnej z 16 czerwca 2016 r. (data nadania), sporządzonej przez pełnomocnika z urzędu, Sp. z o.o. (dalej: skarżąca) zakwestionowała zgodność z Konstytucją przepisów zamieszczonych w dwóch aktach prawnych. Skarżąca zarzuciła, że art. 48 ust. 1 ustawy z dnia 1 sierpnia 1997 r. o Trybunale Konstytucyjnym (Dz.U.102.643, ze zm.; dalej: ustawa o TK z 1997 r.) w zakresie, w jakim „ustanowienie przez ww. przepis przymusu adwokacko-radcowskiego zamyka drogę sądową do uzyskania określonego rozstrzygnięcia w przypadku wydania przez pełnomocnika z urzędu opinii o braku podstaw do wniesienia skargi konstytucyjnej”, jest niezgodny z art. 77 ust. 2 i art. 79 ust. 1 w zw. z art. 45 ust. 1 Konstytucji. Identycznie brzmiący zarzut skarżąca skierowała przeciwko art. 66 ust. 1 ustawy z dnia 25 czerwca 2015 r. o Trybunale Konstytucyjnym (Dz.U.2016.293; dalej: ustawa o TK z 2015 r.).

Skarga konstytucyjna została sformułowana w związku z następującą sprawą. Postanowieniem z 14 lipca 2015 r. (sprawa Ts 117/15) Trybunał Konstytucyjny odmówił nadania dalszego biegu skardze konstytucyjnej wniesionej przez skarżącą. Przedmiotem skargi były przepisy ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz.U.2014.101, ze zm.; dalej: kpc) oraz ustawy o TK z 1997 r., zakwestionowane w związku z unormowaniami kpc. W uzasadnieniu tego orzeczenia Trybunał stwierdził, że zarzuty sformułowane w skardze wobec zaskarżonych przepisów były nieadekwatne zarówno do ich

treści, jak i wydanych w sprawie orzeczeń. Ponadto skarżąca błędnie określiła również podstawę skargi, a więc konstytucyjny wzorzec kontroli kwestionowanych unormowań. W odniesieniu do części zakwestionowanych przepisów (art. 118 § 5 kpc w zw. z art. 20 ustawy o TK z 1997 r.) skarżąca nie przedstawiła natomiast ostatecznego orzeczenia wydanego na ich podstawie. Zażalenie skarżącej na powyższe postanowienie nie zostało uwzględnione przez Trybunał Konstytucyjny (postanowienie z 28 stycznia 2016 r., sprawa Ts 117/15).

Uzasadniając zarzuty skierowane wobec przepisów obydwu ustaw o TK, skarżąca stwierdziła, że zawarte w nich unormowania prowadzą do zamknięcia drogi sądowej w postępowaniu inicjowanym skargą konstytucyjną. Jej zdaniem wprowadzony przez ustawodawcę przymus adwokacko-radcowski w sposób niezgodny z Konstytucją ogranicza możliwość skorzystania ze skargi konstytucyjnej. Jako orzeczenia naruszające konstytucyjne prawa podmiotowe, wynikające z przepisów określonych w skardze jako jej podstawa, skarżąca jednoznacznie powołała postanowienia Trybunału Konstytucyjnego wydane w toku wstępnej kontroli poprzedniej skargi konstytucyjnej (sprawa Ts 117/15).

Trybunał Konstytucyjny zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 37 ust. 1 w zw. z art. 50 ustawy z dnia 22 lipca 2016 r. o Trybunale Konstytucyjnym (Dz.U.1157; dalej: ustawa o TK) skarga konstytucyjna podlega wstępnemu rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym, podczas którego Trybunał bada, czy odpowiada ona określonym przez prawo wymaganiom, a także czy nie zachodzą przesłanki, o których mowa w art. 40 ust. 1 ustawy o TK.

W myśl art. 79 ust. 1 Konstytucji jedynym dopuszczalnym przedmiotem skargi konstytucyjnej może być przepis ustawy lub innego aktu normatywnego, na podstawie którego sąd lub organ administracji publicznej orzekł ostatecznie o konstytucyjnych prawach, wolnościach lub obowiązkach skarżącego. Ze względu na tak określony przedmiot skargi skarżący ma obowiązek sformułować i uzasadnić zarzut niezgodności przedmiotu skargi z unormowaniami Konstytucji statuującymi przysługujące mu prawa podmiotowe. Należy jednocześnie podkreślić, że upoważnienie ustawodawcy do określenia zasad, na jakich dopuszczalne jest korzystanie ze skargi, wynika bezpośrednio z treści art. 79 ust. 1 Konstytucji.

Przedmiotem analizowanej skargi skarżąca uczyniła dwa odrębne – aczkolwiek podobnie brzmiące – unormowania zawarte w ustawie o TK z 1997 r. i w ustawie o TK z 2015 r. Warunkiem uznania ich za dopuszczalny przedmiot skargi było więc przesądzenie, że na ich podstawie zostało wydane ostateczne orzeczenie, o którym mowa w art. 79 ust. 1 Konstytucji. Skarżąca wskazuje w tym zakresie postanowienie Trybunału z 14 lipca 2015 r. o odmowie nadania dalszego biegu skardze konstytucyjnej oraz postanowienie Trybunału z 28 stycznia 2016 r. o nieuwzględnieniu zażalenia na odmowne orzeczenie Trybunału.

Już w tym miejscu trzeba stwierdzić, że w sprawie, w związku z którą została wniesiona analizowana skarga konstytucyjna, nie miała zastosowania ustawa o TK z 2015 r. Zgodnie bowiem z art. 134 pkt 1 tej ustawy w sprawach wszczętych i niezakończonych przed dniem jej wejścia w życie na etapie wstępnego rozpoznania skargi konstytucyjnej stosuje się przepisy dotychczasowe, tzn. przepisy ustawy o TK z 1997 r. Tym samym wyklucza to dopuszczalność zakwestionowania przez skarżącą art. 66 ust. 1 ustawy o TK z 2015 r. jako przepisu zawartego w akcie prawnym, który nie miał zastosowania w sprawie skarżącej.

Walu przepisu, na podstawie którego wydane zostało ostateczne orzeczenie, nie spełnia również art. 48 ust. 1 ustawy o TK z 1997 r. Przesłanką odmowy nadania dalszego biegu skardze konstytucyjnej w sprawie Ts 117/15 nie był bowiem zakwestionowany przez skarżącą przepis, lecz inne unormowania tego aktu prawnego. Problem przymusu adwokackiego (radcowskiego), towarzyszącego sporządzeniu i wniesieniu skargi konsty-

tucznej, nie pozostawał w merytorycznym związku z treścią orzeczenia, na mocy którego skarga skarżącej nie została dopuszczona do merytorycznego rozpoznania. U podstaw odmowy nadania dalszego biegu skardze znalazło się nieprawidłowe określenie jej przedmiotu (art. 79 Konstytucji w zw. z art. 47 ust. 1 pkt 1 ustawy o TK z 1997 r.), niewłaściwe określenie podstawy skargi (art. 47 ust. 1 pkt 2 ustawy o TK z 1997 r.) oraz nieprzedstawienie orzeczenia, którego podstawą byłyby zakwestionowane w niej przepisy (art. 47 ust. 2 ustawy o TK z 1997 r.).

W konkluzji Trybunał stwierdza, że w odniesieniu do żadnego z zakwestionowanych w skardze przepisów skarżąca nie wypełniła obowiązku wynikającego z art. 48 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 ustawy o TK, polegającego na konieczności przedstawienia orzeczenia, które zostało wydane na podstawie unormowania będącego przedmiotem kontroli.

POUCZENIE

Na podstawie art. 37 ust. 4 w zw. z art. 50 ustawy o TK skarżącej przysługuje prawo wniesienia zażalenia na powyższe postanowienie w terminie 7 dni od daty doręczenia tego postanowienia.